

SAYI :B.02.0.006/ 01-809

114/2002

KONU :7/6482-14009 esas sayılı
Soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :22.03.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13999 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Zeki ÇELİK'in tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/6482-14009 esas sayılı soru önergesi incelenmiştir.

Bakanlığım bağlı kuruluşlarından Türkiye Demir Çelik İşletmeleri (TDÇİ) bünyesinde hurda işleyen bir tesis bulunmadığından ithal yoluyla hurda alınmamaktadır.

TDÇİ A.Ş. cevher üreten bir kuruluş olup, cevher ithal etmemektedir. Ancak, yurdumuza yılda yaklaşık 4-4,5 Milyon Ton demir cevheri ithal edilmektedir. Bunun parasal büyüklüğü navlun hariç yaklaşık 130 Milyon ABD Doları'dır.

İthal cevherin fiyatı ortalama 30 ABD Dolar/Ton'dur. Yerli cevherlerimizin fiyatı ortalama 30 Milyon TL/Ton'dur. Entegre Demir Çelik Fabrikaları olan ERDEMİR, İSDEMİR ve KARDEMİR'in yıllık demir cevheri ihtiyacı yaklaşık 9-10 Milyon /Ton'dur. Bu miktarın yaklaşık 4-4,5 Milyon Ton'u yurtiçi kaynaklardan, geriye kalan kısmı ise yurtdışı kaynaklardan ithal yoluyla temin edilmektedir.

Yılda yaklaşık 2 Milyon Ton pelet ithal edilmektedir. Bunun parasal değeri yaklaşık (navlun hariç) 70 Milyon ABD Doları'dır.

İthal peletin fiyatı (navlun hariç) ortalama 35 ABD Dolar/Ton'dur. TDÇİ A.Ş.'nin bağlı kuruluş olan, DİVHAN A.Ş. Genel Müdürlüğü'nde üretilen peletin fiyatı (Navlun hariç) ortalama 33 ABD Dolar/Ton'dur. Yerli pelet fiyatı, ithal pelet fiyatına nazaran 2 ABD Dolar daha ucuzdur.

İhtiyaç duyulan peletin, yurtiçi kaynaklardan istenilen miktarda karşılanmaması sebebiyle ithal yoluyla tedarik edilmektedir.

Pelet ve cevher ithalatında yerli üretime göre son yıllarda daha yüksek bedel ödenmektedir.

TDÇİ A.Ş. Genel Müdürlüğü'ne bağlı kuruluş olarak DİVHAN A.Ş. Genel Müdürlüğü bulunmaktadır.

Ruhsatı TDÇİ A.Ş. Genel Müdürlüğü'ne ait olan;

- Adana İli Feke İlçesi yakınlarındaki Attepe Demir Madeni İşletmesi,
- Denizli İli Tavas İlçesi yakınlarındaki Ulukent Manganez İşletmesi,
- Malatya İli Hekimhan İlçesi yakınlarındaki Deveci Demir Madeni İşletmesi

bulunmaktadır.

DİVHAN A.Ş.'nin; A Kafa Demir Madeni İşletmesi ve A Kafa Yer altı İşletmesi ile birlikte ömrü yaklaşık 14 yıldır. Ekinbaşı Bölgesinde bulunan cevherlerin de yer altı işletmesi ile devreye alınabilmesi halinde işletmenin ömrü 20 yıl olabilecektir.

Adana İli, Feke İlçesi yakınlarındaki Attepe Demir Madeni İşletmesinin ömrü 4-5 yıldır. (Yıllık 700 bin ton üretim yapılabileceği varsayılmıştır.)

Denizli İli, Tavas İlçesi yakınlarındaki Ulukent Manganez Cevheri İşletmesinin ömrü yaklaşık 50 yıldır. (Yıllık 50 bin ton üretim yapılabileceği varsayılmıştır).

Malatya İli, Hekimhan İlçesi yakınlarındaki Deveci Demir Madeni İşletmesi'nin ömrü Manganlı cevher özelliğinden dolayı yaklaşık 45-50 yıldır (Yıllık 700 bin ton üretim yapılabileceği varsayılmıştır).

Üretime açılacak sahalar;

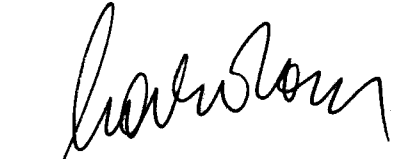
- Malatya İli, Hekimhan İlçesi yakınlarındaki Hasan çelebi Demir Madeni Sahası,
- Sakarya İli, Ferizli İlçesi yakınlarındaki Çamdağ Demir Madeni Sahası,
- Adana İli, Feke ilçesi yakınlarındaki Koruyeri Demir Madeni Sahası,
- Yozgat İli, Boğazlıyan İlçesi yakınlarındaki Sarıkaya Demir Madeni Sahası,
- İzmir İli, Torbalı İlçesi, Yazıbaşı Beldesi yakınlarındaki Demir Madeni Sahası.

Yeni sahalar işletmeye açılıp üretime başlanmaz ise her geçen yıl tedricen pelet ve cevher ithalatı son yıllarda olduğu gibi artacaktır.

Türkiye'deki demir madeni üretiminin % 75'i Türkiye Demir Çelik İşletmeleri A.Ş. (Kamu) tarafından, geriye kalan % 25'lik kısmı ise özel sektör marifetiyle gerçekleştirilmektedir.

Kamu Madencilik Sektöründe özellikle işçilik maliyetinin özel sektöre göre yüksek, verimliliğin ise daha düşük olması, Kamu Madencilik Sektöründeki karlılığı olumsuz etkilemektedir.

Bilgilerinize arz ederim.


Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa